

Rapportage

Onderzoek Meldknop.nl

In opdracht van: Digibewust, onderdeel van het programma Digivaardig & Digiveilig
(ondergebracht bij ECP)

Datum: januari 2014

Auteur: Henk Heinen

Index

Achtergrond van het onderzoek	3
Conclusies	4
Resultaten van het onderzoek	5
• Internetgebruik door jongeren van 12-16 jaar	5
• Vervelende ervaringen op internet	6
• Bespreken, melden van vervelende internetervaringen	10

Achtergrond van het onderzoek

Doel onderzoek

DirectResearch heeft in opdracht van Digibewust kwantitatief onderzoek uitgevoerd onder jongeren in de leeftijd van 12-16 jaar.

Aanleiding van het onderzoek is de Safer Internet Day, een jaarlijks terugkerende dag in februari waarop in meer dan 70 landen in de wereld aandacht wordt gevraagd voor veilig internetgebruik door jongeren. In Nederland zorgt Digibewust, voor activiteiten en media-aandacht in Nederland op de Safer Internet Day. In 2012 heeft zij de site Meldknop.nl gelanceerd. De site www.meldknop.nl is bedoeld voor jongeren die iets vervelends meemaken of hebben meegemaakt op internet.

Doelgroep

Het onderzoek is uitgestuurd naar een steekproef van Nederlandse ouders met kinderen in de leeftijd van 12-16 jaar waarvan de kinderen gebruik maken van sociale media.

De kinderen hebben zelf, al dan niet in het bijzijn van hun ouders, de vragen van het onderzoek beantwoord.

Methode

Kwantitatief online onderzoek: de respondenten zijn uitgenodigd via e-mail. De vragenlijst bestond uit ongeveer 30 vragen.

Periode

---

7 - 21 januari 2014

Respons

Bron:
Netto steekproef:

EUpanel
608 panelleden

Intensief internetgebruik

- ✓ Twee op de drie jongeren in de leeftijd van 12-16 jaar gebruiken minimaal een uur per dag internet.
- ✓ Ruim een kwart is meer dan twee uur per dag actief op het world wide web.
- ✓ Jongens maken vooral vanachter een pc gebruik van internet. Meisjes maken verhoudingsgewijs vaker gebruik van hun smartphone om te internetten.
- ✓ Jongeren zijn het vaakst te vinden op social network sites als Facebook, Twitter en dergelijke.

Online pesten grootste probleem

- ✓ 14% van de jongeren heeft zelf weleens iets vervelends meegemaakt op internet
- ✓ Daarnaast heeft 29% zelf niet eerder iets vervelends meegemaakt, maar kennen ze wel iemand met vervelende ervaringen op internet.
- ✓ Driekwart van de vervelende internetervaringen vindt plaats op social media als Facebook en Twitter.
- ✓ Jongeren met vervelende ervaringen op internet worden vooral gepest.
- ✓ Online pesten vindt vooral plaats via sites als Facebook, Twitter enzovoort. Tevens wordt er online veel geruzied en geroddeld.
- ✓ Binnen het aandachtsgebied lastigvallen, geven jongeren met vervelende ervaringen vooral te worden benaderd door onbekenden.
- ✓ Binnen het aandachtsgebied misbruik vormen respectievelijk hacking, virtuele diefstal en foto- en videomisbruik de grootste problemen.
- ✓ Met betrekking tot seks geven jongeren met vervelende ervaringen in de meeste gevallen aan iets vervelends te hebben gezien.

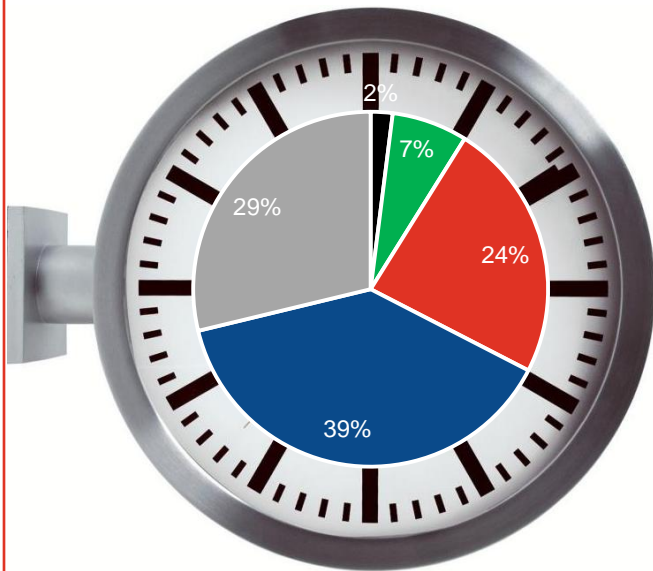
Ouders als voornaamste meldpunt

- ✓ Driekwart van de jongeren met vervelende ervaringen op internet zeggen deze met hun ouders te bespreken.
- ✓ De helft van de jongeren bespreekt het (ook) met een vriend(in).
- ✓ De drempel voor jongeren om vervelende internet te melden bij de betreffende website zelf of bij een hulpinstantie lijkt hoog. 20% heeft weleens een probleem bij een website gemeld, slechts 1% heeft een hulpinstantie geraadpleegd.
- ✓ Vaak vinden jongeren het probleem niet groot genoeg voor een melding bij een instantie en/of volstaat het bespreken van de vervelende ervaringen met ouders en vrienden.

Twee op de drie jongeren meer dan 60 min. per dag op internet

- ❑ Iets minder dan een derde van de jongeren (29%) maakt meer dan twee uur per dag gebruik van internet.
- ❑ Jongeren maken zowel via pc, tablet als smartphone gebruik van internet.
- ❑ Meeste gebruik internet via pc en smartphone. Jongens maken vaker dan meisjes gebruik van een pc om te internetten. Meisjes gebruiken vaker hun smartphone.
- ❑ Jongeren vaakst te vinden op social network sites (Facebook, Twitter e.d.), gevolgd door videosites zoals YouTube.

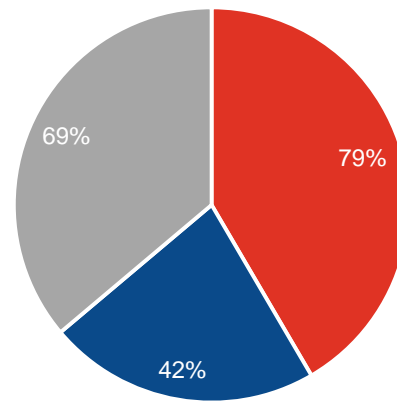
Internetgebruik

■ 0-15 minuten ■ 15-30 minuten ■ 30-60 minuten ■ 60-120 minuten ■ Meer dan 120 minuten

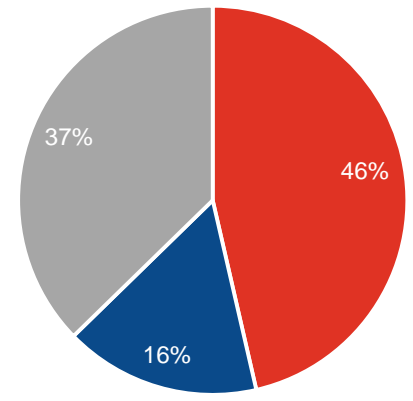
Q: Hoeveel tijd maak je gemiddeld per dag gebruik van internet? | n= 608

Op welke manier op internet?

■ pc ■ tablet ■ smartphone

Q: Op welke manier(en) maak je gebruik van internet? | n=608

■ pc ■ tablet ■ smartphone

Q: Op welke manier(en) maak je het meeste gebruik van internet? | n=608

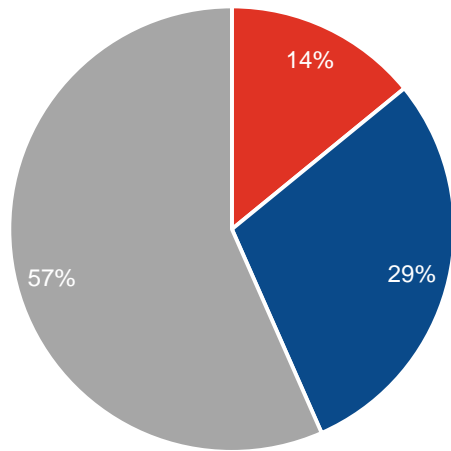

Q: Welk soort websites bezoek je het meest? | n= 608

43% van de jongeren heeft te maken met vervelende online

- ❑ Iets minder dan de helft van de jongeren (43%) heeft zelf of kent iemand die iets vervelends heeft meegemaakt op internet. Meisjes (18%) zeggen vaker zelf iets vervelends te hebben meegemaakt dan jongens (10%).
- ❑ Drie kwart van de vervelende internetervaringen vindt plaats op social media als Facebook en Twitter. Jongens (17%) geven vaker dan meisjes (9%) (ook) op gamesites iets te vervelends te hebben meegemaakt.

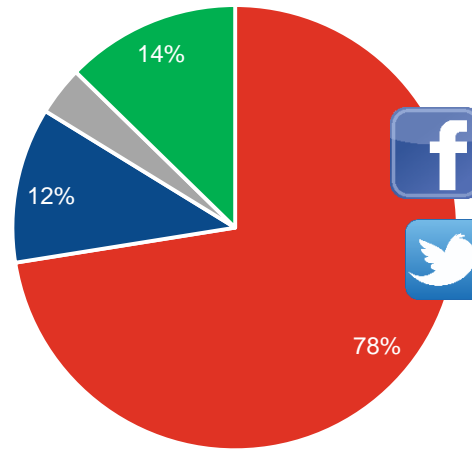
Vervelende ervaringen op internet

■ zelf ■ kent iemand ■ geen van beide

Q: Heb je zelf wel eens iets vervelends meegemaakt op internet of ken je iemand die weleens iets vervelends heeft meegemaakt? | n= 608

Vooraf vervelende ervaringen via social media

■ social media ■ game sites ■ video sites ■ anders, o.a. WhatsApp

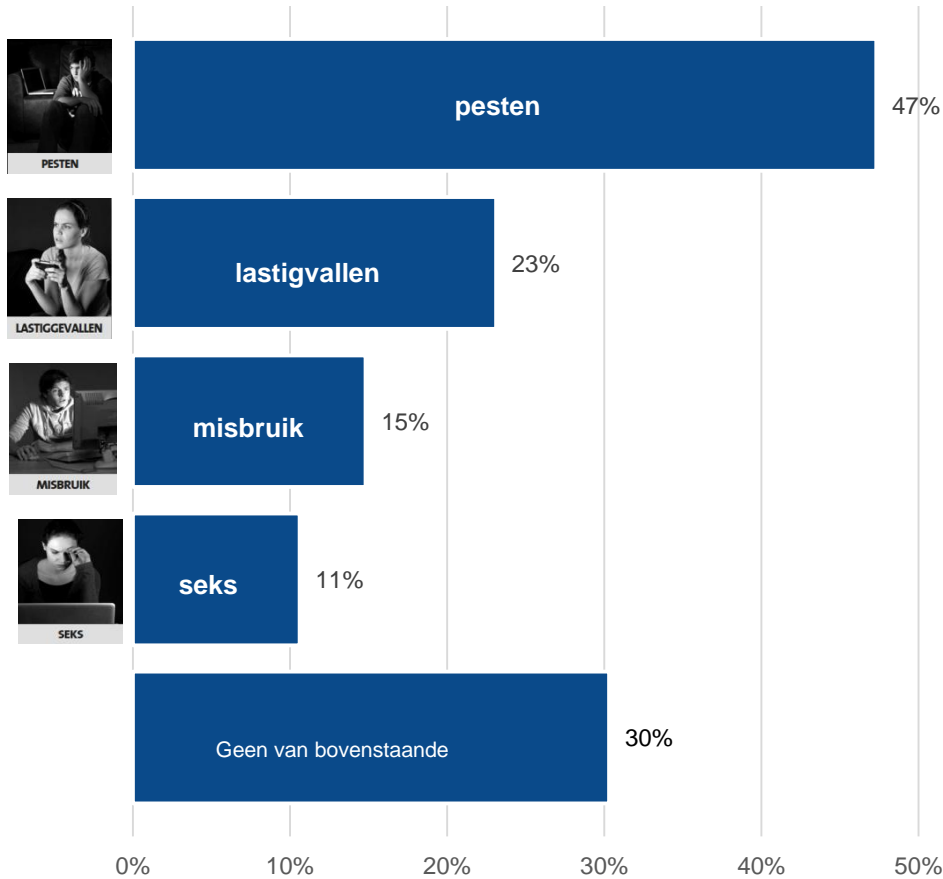
Q: Op welke website had jij en/of de persoon die je kent deze vervelende ervaringen? | n= 264

Pesten meest voorkomende vervelende internetervaring

☐ Jongeren met vervelende ervaringen op internet worden vooral gepest.

Online pesten meest voorkomend

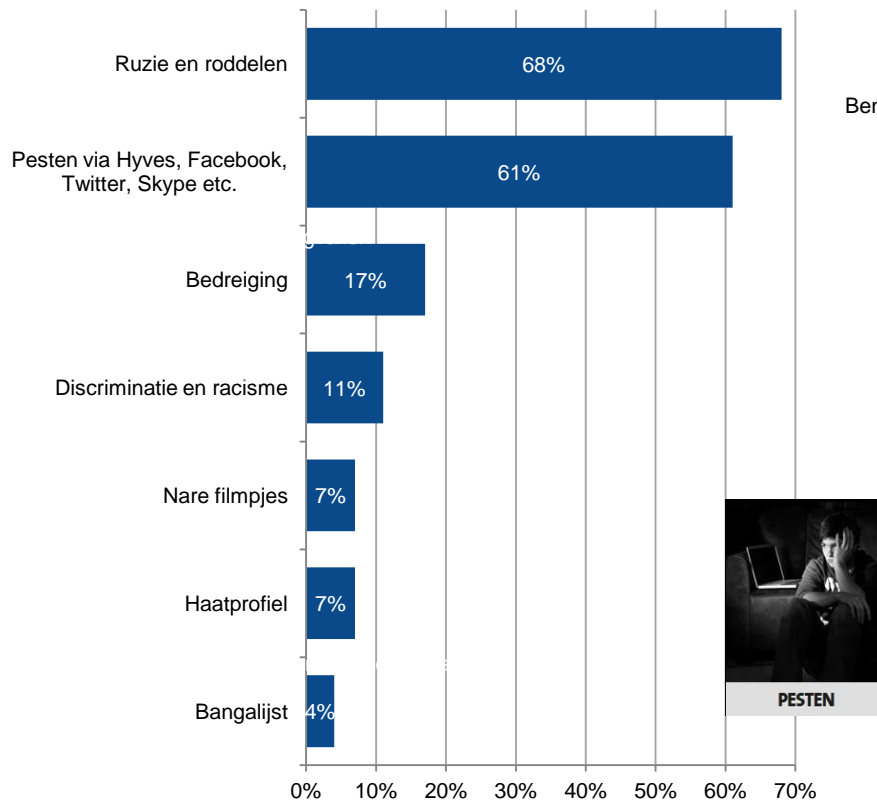

Q Er zijn verschillende vormen van vervelende ervaringen op internet. Kun je aangeven of je weleens met één van de vier onderstaande problemen te maken hebt gehad? | n= 264

Ruzie en roddelen grootste online pestprobleem

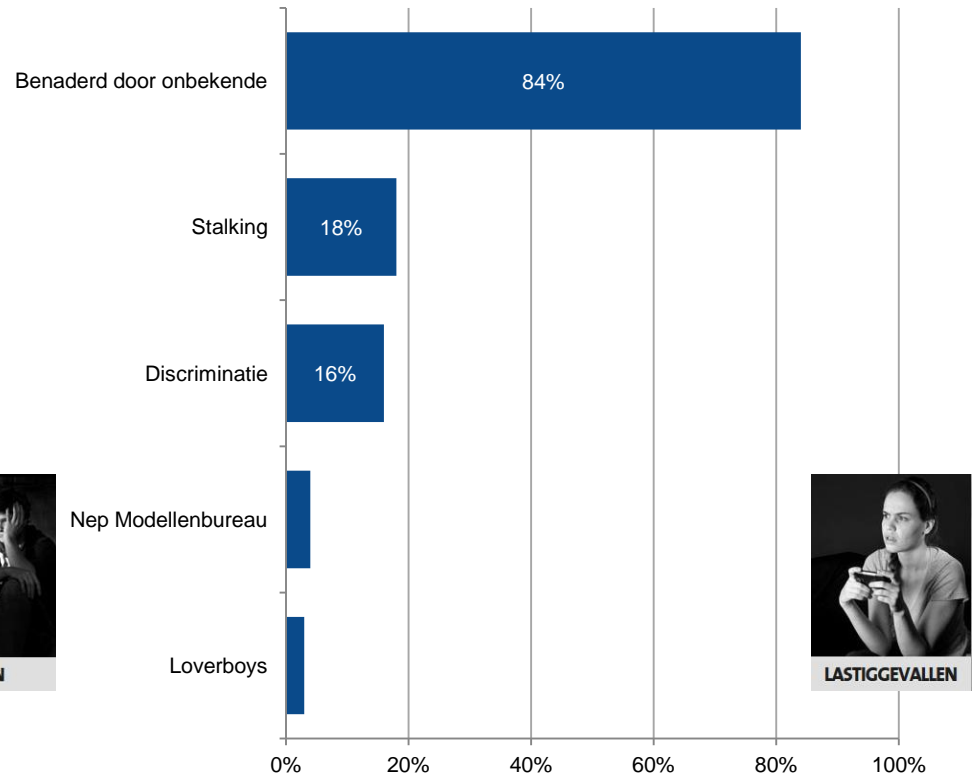
- ❑ Ruzie, roddelen en gepest worden via Facebook, Twitter, Skype etc. komt het meest voor. Meisjes met vervelende internetervaringen (58%) zeggen meer last van online ruzies en roddels te hebben dan jongens (47%).
- ❑ Jongeren die aangeven te worden lastiggevalen op internet, worden vooral benaderd door onbekenden. Meisjes (28%) zeggen vaker te worden lastiggevalen dan jongens (17%), ze worden vaker benaderd door onbekenden en hebben vaker last van stalkers.

Ruzie en roddelen grootste pestprobleem online

Q Binnen de vier zojuist genoemde voorbeelden van vervelende ervaringen op internet bestaan weer aparte vervelende ervaringen. Kun je met betrekking tot pesten via internet aangeven of je weleens met één of meerdere van de onderstaande problemen te maken hebt gehad? | n= 145

Lastigvallen: benaderd door onbekende

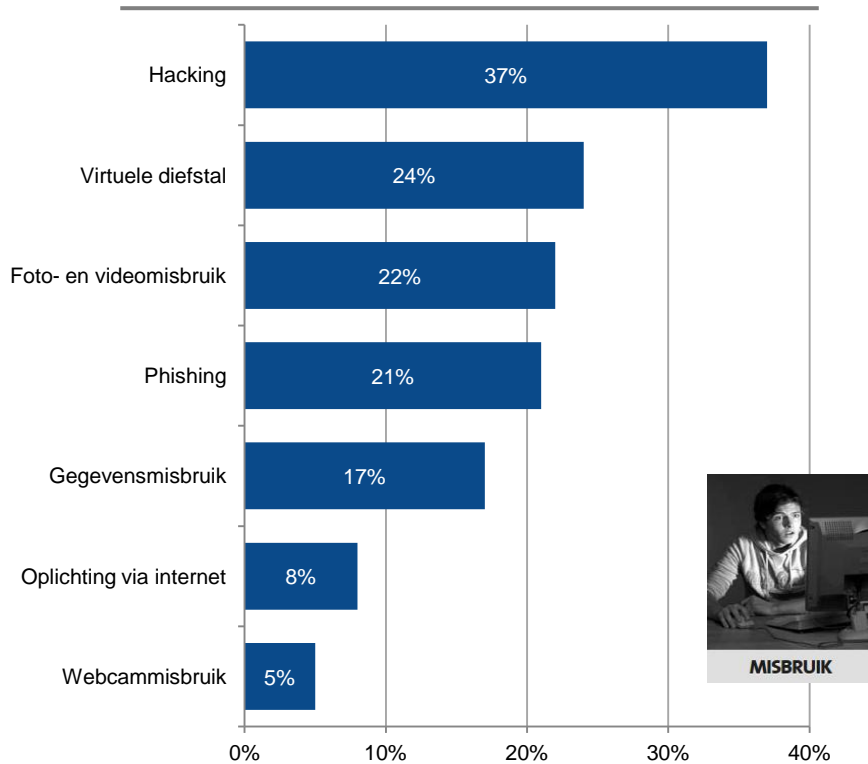
Q Binnen de vier zojuist genoemde voorbeelden van vervelende ervaringen op internet bestaan weer aparte vervelende ervaringen. Kun je met betrekking tot lastigvallen via internet aangeven of je weleens met één of meerdere van de onderstaande problemen te maken hebt gehad? | n= 73

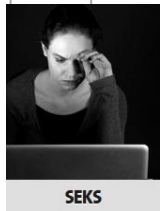
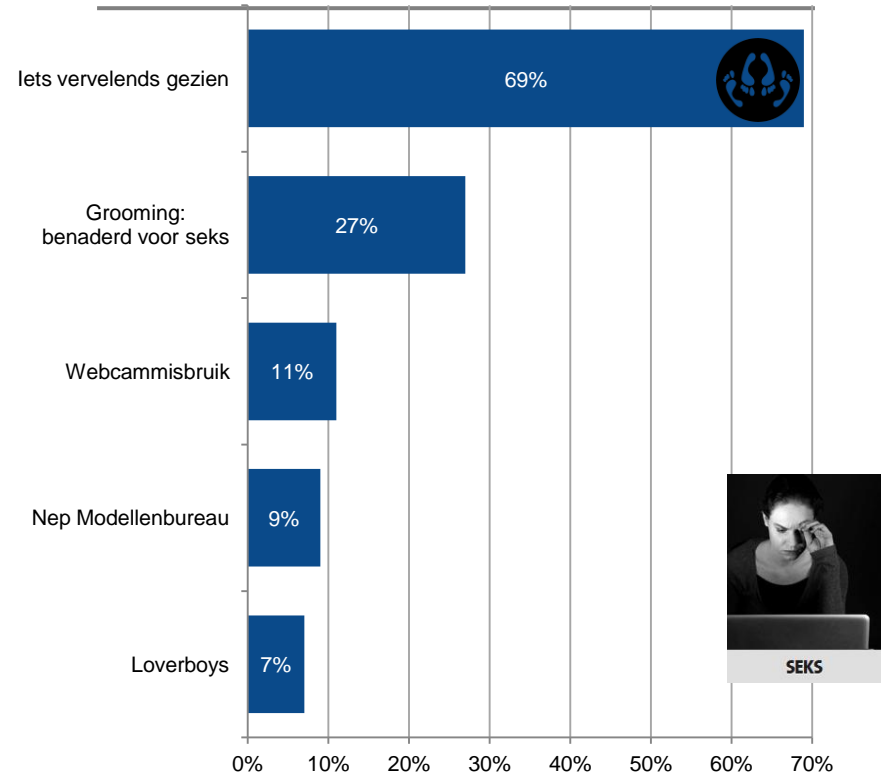
Online misbruik kent verschillende vormen

- ❑ Jongeren met ervaringen met misbruik via internet noemen meerdere problemen. Naast hacking, komen ook virtuele diefstal (iemand anders gebruikt de inloggegevens van jouw account) , foto- en videomisbruik en phishing (iemand probeert achter de inloggegevens van jouw bankrekening te komen) regelmatig voor.
- ❑ Een relatief klein deel van de jongeren (8%) zegt vervelende ervaringen op seksueel gebied te hebben (gehad). De jongeren die wel iets te hebben meegemaakt, hebben meestal iets vervelends gezien op internet. Sommigen laten weten te zijn benaderd voor seks.

Misbruik: hacking grootste probleem

Seks: iets vervelends zien meest voorkomend

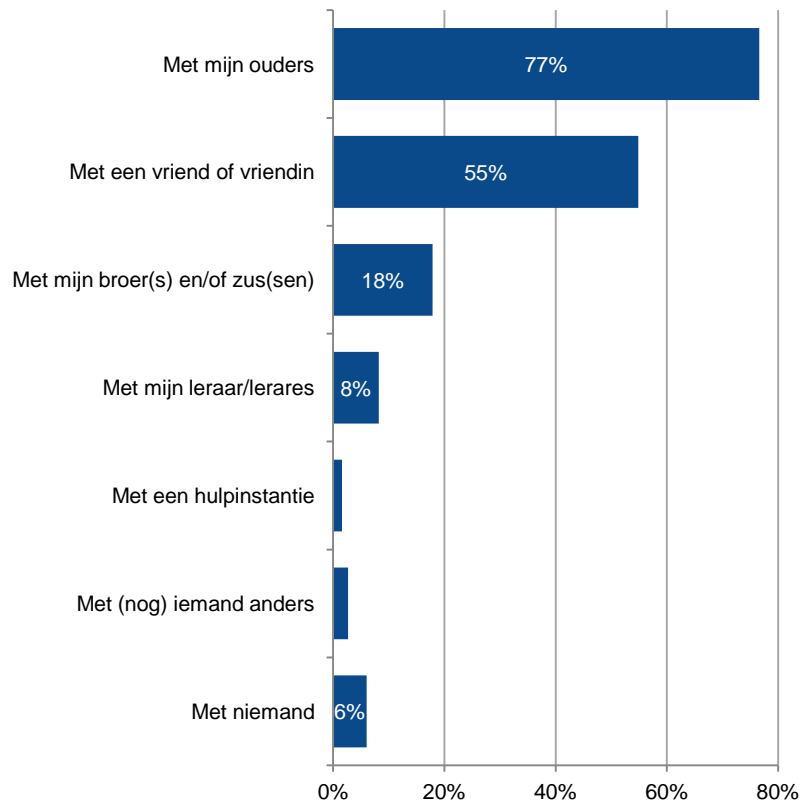
Q Binnen de vier zojuist genoemde voorbeelden van vervelende ervaringen op internet bestaan weer aparte vervelende ervaringen. Kun je met betrekking tot misbruik via internet aangeven of je weleens met één of meerdere van de onderstaande problemen te maken hebt gehad? | n= 82

Q Binnen de vier zojuist genoemde voorbeelden van vervelende ervaringen op internet bestaan weer aparte vervelende ervaringen. Kun je met betrekking tot seks via internet aangeven of je weleens met één of meerdere van de onderstaande problemen te maken hebt gehad? | n= 45

Vervelende ervaringen vooral besproken met ouders en vrienden

- ❑ Jongeren bespreken hun vervelende ervaringen in de meeste gevallen met hun ouders en/of met een vriend of vriendin. Meisjes (60%) doen dit verhoudingsgewijs vaker dan jongens (47%) met vriendinnen/vrienden.
- ❑ Slechts een enkeling raadpleegt een hulpinstantie naar aanleiding van vervelende ervaringen op internet.

Nare ervaringen meeste met ouders besproken

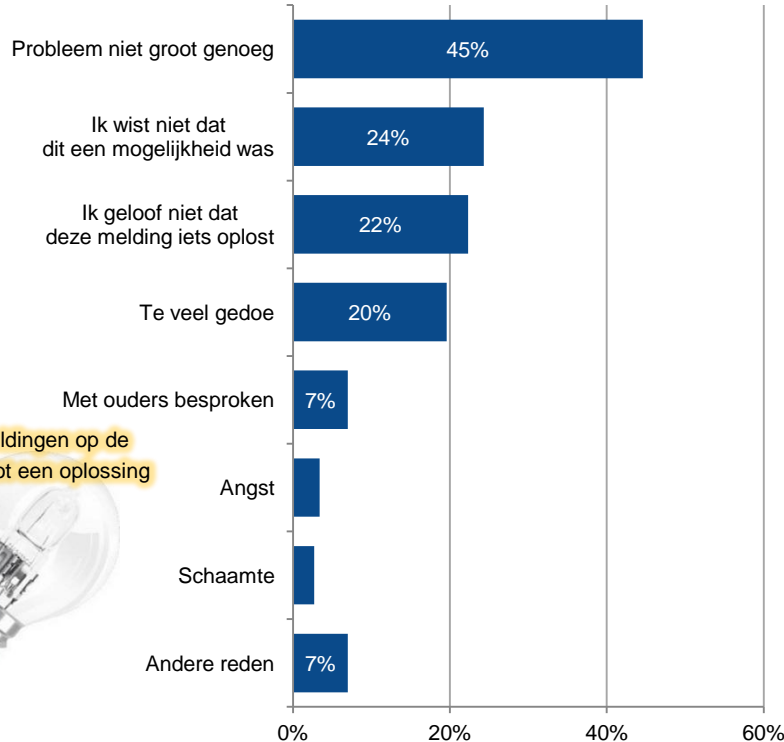

Q Met wie bespreek je jouw vervelende ervaringen op het internet? | n= 184

Jongeren melden vervelende ervaringen niet of nauwelijks

- ❑ In verschillende bewoordingen laten jongeren weten wanneer een probleem groot genoeg en ze dus hulp gaan zoeken. Last hebben, er veel aan denken, ermee zitten, bang zijn, bedreigd voelen, niet meer kunnen slapen en het niet zelf kunnen oplossen, zijn de meeste genoemde gevoelens die aanleiding vormen om hulp te zoeken.
- ❑ 20% van de jongeren met vervelende internetervaringen heeft naar aanleiding hiervan weleens een melding op de betreffende website gedaan. Twee op de drie van deze meldingen hebben tot een oplossing geleid. Slechts een enkeling (1%) heeft naar aanleiding van een vervelende ervaring weleens contact gezocht met een hulpinstantie.
- ❑ Vaak vinden jongeren het probleem niet groot genoeg om er melding van te maken.

Probleem niet groot genoeg voor websitemelding

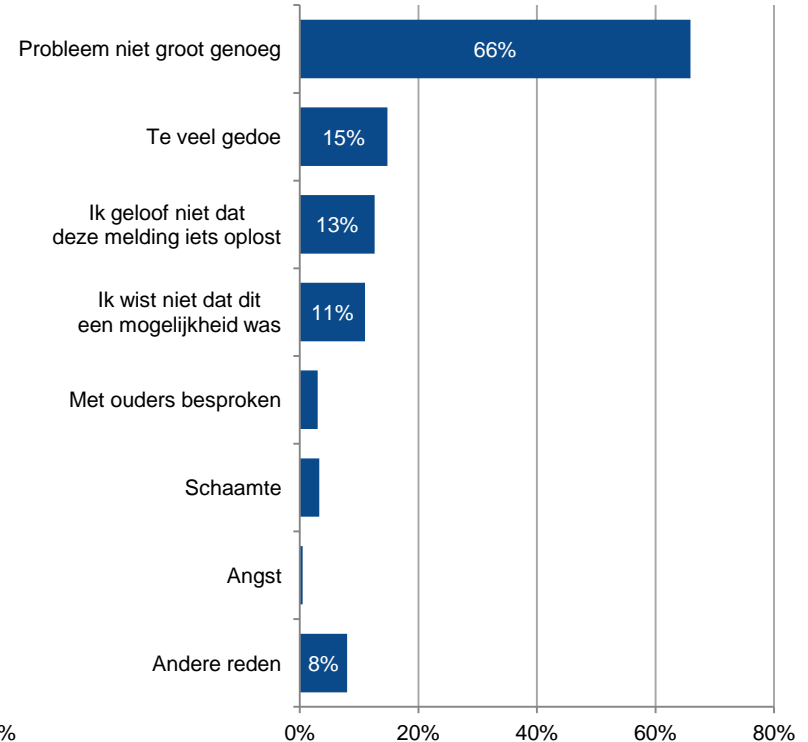

2/3 van de meldingen op de website leidt tot een oplossing

Q Waarom heb je geen melding gedaan van je vervelende ervaring bij de betreffende website? | n= 148

Vrijwel geen contact met hulpinstanties

Q Waarom heb je geen contact gezocht met een hulpinstantie? | n= 148